

Cím: Pszichológia a pénzügyekben

Témavezető: Sebestyén Géza, okl. matematikus és közgazdász

BCE, geza.sebestyen@uni-corvinus.hu

Előzmények: Newcomb (1881) 2 oldalas cikkében osztotta meg azt a megfigyelését, hogy a logaritmus-könyvek első oldalai a leghasználtabbak, míg a későbbi oldalak egyre tisztábbak. Benford (1938) megmutatta, hogy véletlenszerűen választott, legalább négyjegyű számok körében a legelső számjegyek eloszlása a logaritmikus eloszláshoz hasonló. Friedman (1967) a számok egy speciális körének, az élelmiszerárak esetében előforduló számjegy-eloszlási anomáliákat vizsgálta; cikkének köszönhetően honosodott meg a pszichológiai árazás fogalma. Brenner és Brenner (1982) szerint a 9-re végződő áraknak az ember limitált memóriakapacitása az oka. Holdershaw és társai (1997) kutatásai szerint a reklámanyagokban szereplő árak 97%-a 0-ra, 9-re vagy 5-re végződött. Hill (1998) Benford mintáját azonosította egyebek mellett a részvénypiacokon is.

Feladat: A projektben részt vevő hallgatókkal azt fogjuk vizsgálni, hogy a pénzügyi idősorokban mennyire figyelhető meg eltérés az egyes adatok számjegyeinek eloszlásában az egyenletes eloszláshoz képest, illetve hogyan használhatóak ezek az eredmények a befektetési döntések meghozatalakor.

Szükséges készségek: A projektben való sikeres részvételhez első sorban kitartásra, önállóságra, pozitív hozzáállásra van szükség. A munka során az EXCEL, illetve az SPSS ismerete előny, de nem követelmény, a szükséges ismereteket én is át fogom tudni adni, ha erre igény van. Szakmai oldalról alapvetően statisztikai alapismeretekre lesz szükség (átlag, egyszerűbb statisztikai tesztek, korreláció, regresszió), kérdések esetén természetesen itt is állok majd rendelkezésre. Alap szintű angol nyelvtudás előny a szakirodalom áttekintésénél, de találhatóak források más (pl. német) nyelven is. Programozói ismeretek megléte nem követelmény, de az EXCEL VBA ismerete segíthet a feladatok abszolválásában.

Hivatkozott irodalom:

[Benford, F. \(1938\): The Law of Anomalous Numbers. Proceedings of the American Philosophical Society, Vol. 78, No. 4](#)

[Brenner, G. A. és Brenner, R. \(1982\): Memory and Markets, or Why Are You Paying \\$2.99 for a Widget? The Journal of Business, Vol. 55, No. 1](#)

Friedman, L. (1967): Psychological pricing in the food industry. Prices: Issues In Theory, Practice, And Public Policy 266

[Hill, T. P. \(1998\): The First Digit Phenomenon: A century-old observation about an unexpected pattern in many numerical tables applies to the stock market, census statistics and accounting data. American Scientist](#)

[Holdershaw, J., Gendall, P. és Garland, R. \(1997\): The widespread use of odd pricing in the retail sector. Marketing Bulletin – Department of Marketing Massey University 8](#)

[Newcomb, S. \(1881\): Note on the frequency of use of the different digits in natural numbers. American Journal of Mathematics 4.1](#)